

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۴۱۶

۳ شنبه ۸ آبان ماه ۱۳۳۵

سال دوازدهم

شماره مسلسل ۲۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه

۲۹ مهر ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: دکتر هدایتی - از باب
 - ۳) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان عمیدی نوری - از باب
 - ۴) طرح و خاتمه مذاکره در گزارش دولت در باب امور جاری کشور
 - ۵) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس ساعت ۹ و چهل و پنج دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : خرازی

هدی ، دولت آبادی ، امیدسالار ، برومند ، دکتر

سید امامی ، قبادیان ، سعیدی ، پناهی ، کدیور

مرتضی حکمت ، سلطان مراد بختیار ، محمود

ذوالفقاری ، دیبیم ، مهندس اردبیلی

دکتر سعید حکمت ، اورنگ ، امامی خوئی

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر بینا

عامری ، مهندس هدایت ، دکتر طاهری

دکتر امیر اسلطان افشار ، معین زاده ،

قرشی ، تیمورتاش ، تجدد ، دکتر دادفر

مسمودی ، دهقان ، اریه

دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه

آقایان : خزیمه علم ، دکتر ضیائی ، اقبال

عبدالحمید بختیار ، موسوی ، اردلان
قنات آبادی .

رئیس - آقای ارباب

ارباب - در طبع بیانات جلسه گذشته
بنده اشتباهاتی دارد اصلاح میکنم میدهم
به تند نویسی

رئیس - بدهید به تند نویسی دیگر
اعتراضی نسبت بصورت مجلس نیست ؟
(اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل
تصویب شد .

۲- بیانات قبل از دستور

آقایان: دکتر هدایتی -

ارباب

رئیس - دو نفر از آقایان تقاضای

نطق قبل از دستور کرده اند (چند نفر از

نمایندگان - دستور) ابتدا نطق قبل از

دستور میشود دونفر هم بیشتر نام نویسی

نکرده اند بعد وارد دستور میشویم ، آقای
دکتر هدایتی .

دکتر هدایتی - چند روز پیش گزارش

سی و نهمین دوره اجلاس هیئت سازمان بین المللی
کار که در سه ماه قبل در ژنو منعقد شده
بود برای من رسید از مطالعه این گزارش
بنده بسیار متأثر و متأسف شدم برای اینکه
در این گزارش تعریضات و اشاراتی نسبت
بایران شده بود و تلویحاً این تعریضات را
متوجه مجلس میکردند بنده بر خودم فرض
ولازم دانستم که مطلب را بعرض آقایان
نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برسانم
آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند
که سازمان بین المللی کار که مرکز آن
در شهر ژنو است یکی از تأسیسات قدیمی
بین المللی است که بعد از جنگ اول بین المللی
با انقاد معاهده ورسای بوجود آمد و بعد از
جنگ بین الملل دوم هم تا امروز یکی از
مؤسسات مهم تخصصی سازمان ملل متحد
است . دولت ایران از ابتدای تأسیس این
مؤسسه برای کمک به بهبود وضع کارگران
و کشاورزان و همچنین کمک بحفظ صلح
جهانی عضویت این سازمان را پذیرفت
و از همان سال اول هم حق عضویت خویش
را باین سازمان که قریب ۳۵ سال میشود
ایران عضویت دارد حق عضویت خودش
را از بودجه ناچیز مملکت پرداخت و
چندین سال هم هست که مرتب نماینده
خودش را بعلاوه نمایندگان کارگران
ایران و کار فرمایان ایران بکنفرانس
اعزام میدارد . برطبق اساس نامه سازمان
بین المللی کار تصمیمات کنفرانس کار که
یکی از ارکان سه گانه سازمان بین المللی
کار است بصورت مقاله نامه و توصیه
نامه اتخاذ میشود و دول عضو سازمان
بموجب اساسنامه تعهد دارند که در
طرف یکسال از تاریخ تصویب این
مقاله نامه ها و توصیه نامه ها آنها را بمقامات
مقتنه خودشان پیشنهاد کنند تکلیف دولتها
عبارت از پیشنهاد این مقاله نامه ها و
توصیه نامه های کارگران بمقامات مقتنه

است که مقامات مقتنه بامدافه در این مصوبات
کنفرانس بین المللی کار از کنوانسیون و
ر که انداسیون آنچه را که برای کشور
خودشان نافع و لازم میدانند تصویب کنند
و نسبت بسایر موارد آن که غیر ضروری
است از اظهار نظر خودداری میکنند و
وقتی که این مصوبات از طرف مقامات قانونی
تصویب شد از طرف قوه مقتنه بصورت
قانون در میآید و بوقوع اجرا گذارده میشود
متأسفانه در گذشته از گذشته دور توجهی از
طرف دولت های وقت باین تعهد بین المللی
خودشان که عبارت بود از عرضه این توصیه
نامه ها و مقاله نامه ها بمجلس نمیشد تا
اینکه در سال ۱۳۲۹ که افتخار ریاست
کمیسیون امور اجتماعی مجلس شورای ملی
به بنده واگذار شده بود بنده از وزارت
کار که تصور میکنم بمهده جناب آقای
علم بود تقاضا کردم امر را کردم که کمیسیون
تشکیل شود در وزارت کار و نسبت باین
مصوبات سازمان کنفرانس بین المللی خود
دولت اظهار نظر بکند و آنچه را که لازم
میداند بمجلس تقدیم کند این کار شد
کمیسیون در وزارت کار تشکیل شد و
در حدود ۲۰ یا ۲۵ فقره از مقاله نامه های
بین المللی کار را کمیسیون تصویب کرد
و آماده شد برای اینکه بمجلس تقدیم شود
متأسفانه از آن تاریخ این مقاله نامه ها
در آرشیو مجلس دفن شد و دیگر صدائی
از آن در نیامد تا این چند ماه پیش که راجع
به تعیین انتخاب رئیس کنفرانس بین المللی
کار مذاکراتی در رز نو شد کنفرانس بین المللی
کار برای اولین مرتبه در تاریخ ۳۶ ساله
خودش امسال انتخاب رئیس کمیسیون را
به رأی اعضا در جلسه علنی واگذار کرد
قبل از این تاریخ همیشه انتخاب رئیس

کمیسیون با مشورت و موافقت قبلی در خارج از کنفرانس و با تأیید و تحسین و دست زدن در کنفرانس بعمل میآید ولی امسال که نوبت کانفیدیاری مابود قرار شد که اینکار بجلسه علنی کنفرانس واگذار شود دو نفر کانفیدیاری ریاست بودند یکی جناب آقای دکتر نصر وزیر کار ایران یکی آقای رشید وزیر کار دولت پیرمانی نماینده فرانسه ابتدا پیشنهاد کرد نظر بحق دولت ایران که در گذشته در سال پیش از حق ریاست خودش بنفع رئیس وقت صرف نظر کرد و نظر بشخصیت سیاسی و اجتماعی ممتاز جناب آقای دکتر نصر این مقام بایشان سپرده شود در مقابل نماینده هندوستان پیشنهاد کرد که باز نظر براتب لیاقت و کاردانی آقای رشید نماینده پیرمانی ایشان شایسته هستند برای احراز این مقام بالاخره بعد از گفتگو نماینده کارگر کر سیلان بلند شد و مطلب را از جهت دیگری مورد مذاکره قرار داد او گفت شخصیت کانفیدیاری ما مساوی است از نظر سیاسی و اجتماعی هر دو ممتازند ولی از جهت دیگری این موضوع را مطالعه میکنیم و آن این است که دولت پیرمانی فقط از ۱۹۴۸ به عضویت کنفرانس درآمده و پیش از هشت سال از تاریخ عضویت این دولت در سازمان بین المللی کار نمیگذرد (سنندجی این صحبتها چه اهمیتی دارد برای ایران) چه فرمودید آقای سنندجی (نمایندگان بفرمائید بفرمائید) اگر وقت بفرمائید با اهمیت آن توجه خواهید فرمود جناب عالی رئیس کمیسیون خارج هست بدین جهت استدعا میکنم توجه بفرمائید نماینده سیلان مطلب را با این طریق عنوان کرد که پیرمانی ۸ سال است عضویت این سازمان را قبول کرده است و متجاوز از بیست مقاله نامه را تا بحال تصویب کرده است ولی دولت ایران که از ۱۹۱۹ تا این تاریخ عضویت کنفرانس را دارد تا حال یکی از مقاله نامهها و توصیه نامه های سازمان را نپذیرفته البته شخصیت جناب آقای دکتر نصر و حقانیت دولت ایران موجب شد که ریاست کنفرانس بایشان واگذار شد و با کمال شایستگی هم اداره کردند ولی انصاف بدهید که نماینده دولت ایران در آن کنفرانس بین المللی جواب دندان شکنی برای نماینده کارگران سیلان نداشت (فرود - این مقاله نامهها در کمیسیونها تصویب شده) البته صحیح است که قانوناً و حقاً قوة مقننه هیچگونه تکلیفی بتصویب این مقاله نامهها و توصیه نامهها ندارد تنها تعهدی که برای دولت ایران بود عرضه آنها بهجستین بود که يك مقدار از آنها هم عرضه شد است ولی مطلب در این است که آن مقداری که عرضه شده تا کنون در مجلس بلا تکلیف مانده این است که میخواهم عرض کنم اینجناب سؤال میکنم که راست است بموجب قانون کار بسیاری از شرایط کار در مملکت ما پیش-

بینی شده است ولی تصدیق بفرمائید که قانون کار ما قانونی است ناقص و احتیاج دارد که تکمیل شود آیا نیازی به تصویب مقررات لازمه کار که در سایر ممالک هست و برای بهبود وضع کارگران مؤثر است نیست بنده تصور میکنم آقایان نیز بفرموده ای داشته باشند بعضی از این مقاله نامهها که در کمیسیون تصویب رسیده است همانطور که جناب آقای فرود فرمودند بایستی در مجلس هم بتصویب برسد ولی در حدود ۶ سال است که معوق مانده است مقاله نامهها از این قرار است مقاله نامه راجع به مدت کار در صنایع راجع به تعیین حداقل سن کودکان در صنعت مقاله نامه راجع به استراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی راجع به جبران خسارت ناشی از کار راجع به حداقل دستمزد راجع به مرخصی سالیانه با استفاده از حقوق مقاله نامه راجع به تشکیل سازمانهای کار با ای و همچنین مقاله نامه راجع به مقررات بازرسی کار و غیره و غیره در یک جدولی که برای بنده در دو ماه پیش رسید و میزان مقاله نامههایی که کشورها تصویب کرده اند نشان میداد در یک ستون عمودی اسامی کشورها نوشته شده و در ستون مقابل تعداد مقاله نامهها و توصیه نامههایی که کشورها تصویب کرده اند هر یک از کشورهای حبشه یونان بلژیک فرانسه آمریکا انگلیس مقدونیه از این کنوانسیونها مقاله نامه ها را تصویب کرده اند آقایان تصور میفرمائید که در مقابل اسم ایران چه جملی قرار گرفته باشد صفر و تا آنجا که بنده اطلاع دارم تنها دولتی که در جلوش عدد صفر قرار گرفته است متأسفانه ایران است بنده میخواستم از نمایندگان محترم مجلس که بیرونی از بنیاد رعیت پرورانه و عدالت خواهانه ملوکانه و همچنین بانوجه باوضاع اجتماعی جهان در قرنی که ما درش زندگی میکنیم و با بظایر وجود اوضاع کارگران و کمی جمعیت ایران و مذاقه و تأمل بحال آنها بجای مباحثات طولانی روی جزئیات و بعضی مذاکرات بی حاصل موافقت بفرمائید که این کنوانسیونها که در کمیسیون کار مجلس شورای ملی تصویب شده است در مجلس عنوان بشود شاید با تصویب اینها در مجمع بین المللی صحبت از بیوفائی ما نسبت بان سازمانها نشود و همچنین بغواست خداوند تبارک و تعالی بتوانیم که کمی به بود حال کارگران و کشاورزان ایران بکنیم (فتات آبادی - جناب آقای دکتر هدایتی اینها را دولتهای گذشته داده اند باید این دولت نقاضای طرح آنها را بکنند) آقایان باید گفته شاعر شریف سخن را در نظر داشته باشند که میفرمائید ساقی بجام عدل بده باده تا گدا - غیرت بیاورد که جهان پر بلا کند

(احسن است)

رئیس - در کمیسیون کار ۵ لایحه گزارش حاضر شده باید در مجلس مطرح شود یکی معدود شدن ساعت کار یکسری بازرسی در صنعت - مزد مساوی برودن و مرد در کار متساوی - لغو کار اجباری متغوی چیزی که هست لوابخ زیادتری هم هست آقایان باید بیشتر کمیسیونها را تشکیل بدهند لوابخی که در دست اقدام است گزارش های آنرا تهیه و مطرح کنند و اصلاح کنند و بفرستند برای مجلس آقای مهدی ارباب

۴- طرح و خاتمه مذاکره در گزارش دولت در باب امور جاری کشور

رئیس - گزارش دولت مطرح آقای صدوزاده - در جلسه گذشته اطلاع کردم که این اقدام دولت در تقدیم گزارش برای اینکه حمایت خودش را در معرفی و انتقاد قرار داده است فی حد ذاته عمل مستحسن و پسندیده ای است وظیفه ما هم اینست که بزودی این گزارش مصفا و عادلانه قضاوت کنیم و هر جا خدمت اقداماتی از طرف دولت انجام یافته است مورد قدرانی و تمجید قرار دهیم و هر جا نواقص و معایبی هست تذکر بفرمائید و تمجید بفرمائید (فتات آبادی - تأیید میکنم برای عرض يك موضوع حیاتی و یادآوری آن.

آقایان قوانینی که در مجلس شورای ملی تصویب میشود برای این است که اجرا شود نه اینکه بلا تکلیف بماند يك قانونی راجع با اضافه حقوق پزشکان گذشته چندین ماه میگذرد هنوز اجرا نشده از مقام ریاست استعفا میکنم مقرر بفرمائید تکلیف این قانون معلوم شود اگر اصلاحی لازم دارد اصلاح بفرمائید اگر باید فرقی بین حقوق پزشکان ولایات بامر کز بگذارید تصدیق کنند باز در این هفته بنده متجاوز از ۱۰ نفر مریض هستم و پزشک ندارد وزارت بهداشت میگوید با این حقوق پزشک حاضر نیست برود بآن نواحی استعفا میکنم در این قسمت توجه بفرمائید تکلیف قانونی که تصویب شده تعیین بفرمائید و این يك امر حیاتی است که تمام مردم سکنه دور ازمرکز چشمانان چشم امیدشان به مجلس شورای ملی دوخته شده است اینست که بنده استدعا میکنم این موضوع را مورد توجه قرار بدهید و تکلیف این قانون را با اصلاحی که لازم دارد تعیین بفرمائید (صدوزاده و دکتر راجی - در نهایت تکلیف آن معلوم شود)

رئیس - وارد دستور میشود آقایان بجهانی

بهبهانی - يك شکایتی است بوسیله بنده رسیده است تقدیم میکنم

۳- تقدیم دو فقره سؤال و ارباب

رئیس - بنده هم سؤال دارم از آقای ارباب

رئیس - بنده هم سؤال دارم از آقای ارباب

رئیس - بنده هم سؤال دارم از آقای ارباب

نخست وزیر (حسین علاء) - بعقیده بنده بحث در اطراف گزارش دولت بسیار مفید و لازم بود (صحیح است) و امیدوارم این رویه پسندیده ادامه پیدا بکند گاهی راجع سیاست خارجه، داخله، اقتصادی و اجتماعی دولت مذاکراتی بشود تبادل افکار بشود و باین ترتیب يك تماس نزدیکتر و يك حسن تفاهم کاملتری بین دولت و مجلس برقرار بشود و يك حسن دیگری هم دارد و آن این است که شاید

باین ترتیب با موافقت خود آقایان تقلیل در نطق قبل از دستور داده بشود آقایان مطمئن باشند که وزراء همیشه از انتقادات و تذکرات آقایان خوشوقت هستند مفتنم می شمارند و از نظریات آقایان استفاده میکنند و این است که بنده عرض میکنم که با تشکر و سپاسگزاری از بیانات منصفانه آقایان و مخصوصاً از حقگوئی و تأییدات جناب آقای جعفرودی و تذکرات مفید آقای شاهکار، مدعی شاهکار نیستیم همیشه در

هست که ما میخواهیم با راستی و درستی و حسن نیت و طبیعه خودمان را در انجام خدمات باین مردم انجام بدهیم ولی از طرف دیگر تصور میکنم که هر قدر هم خوب کار میکنیم و لو فرض ماشق القمر هر بندها اینم آتی به به جناب آقای بهبهانی را بخود متوجه نخواهیم ساخت.

۵ - ت. بین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه

آینده روز پنجشنبه خواهد بود اول سوالات مطرح خواهد شد در دستور هم دولا بعه است یکی راجع بترمیم حقوق افسران ارتش و ژاندارمری و یکی هم شور دوم معافیت مالیاتی مرزنشینها

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی -

رضاحکمت